

Neile Tartu poisslaste-gümnaasiumi
realkooli- ja tütarlaste-gümnaasiumi õp-
pijatele, kel väga raske on

Eesti keele tundide

eest käesolewa poolaasta kohta 2 r.
50 k. (3 r.) maksta, katsub „Bergmanni
Abiraha“ abi anda. Teatada — kirjalikult
— kuni 20. jaanuarini Tiigi uul. nr. 31
O. Kallas'ele.

Bergmanni abiraha komitee Tartus asub abistama
linna gümnaasiumiõpilasi.

100 aastat tagasi

Koostanud emeriitprofessor **H e i n o R a n n a p**

1. jaanuar

■ Valitsuse otsusega saavad autähed mitmed Eestimaa kubermangu kooliõpetajad: Anna ordu 2. klassi autähe Tallinna Peetri reaalkooli õpetaja Rudolf Knüpffer; Stanislause ordu 2. klassi autähe Aleksandri gümnaasiumi õpetaja Alfred Juckum, Nikolai gümnaasiumi õpetaja H. Jahnents ja Rakvere linnakooli õpetaja Masina.

■ Uue aasta öösel süttib Virumaal Lüganuse külakoolimaja. Tulekahju aitab kustutada naaber – kaupmees oma pitsiga.

3. jaanuar

Neljapäevane õpperingkonna gümnaasiumidirektorite, kooliõpetajate ja lastevanemate kongress algab Riias, esimene selline Venemaal, kus otsustatakse asutada koolide juures lapsevanemate komiteed ning anda neile küllalt suured õigused kooli kontrollida ja nõustada.

7. jaanuar

Agar seltsitegelane, Peterburi Eesti Jaani kiriku kooli ja koguduse 30 lapsega vaeslaste varjupaiga juhataja Tõnis Riimar, kes 12 aastat olnud kooliõpetaja Tartus ja 13 aastat Peterburis, tähistab eestlaskonnaga oma 25aastast ametijuubelit.

9. jaanuar

Tapal avatakse esimene eestikeelne Eesti Nooresoo Kasvatuse Seltsi kool 22 poiss- ja 14 tütarlapsesega Gatšina kooliõpetajate seminari haridusega hr Pezoldi juhatusel.

11. jaanuar

Bergmanni abiraha komitee Tartus asub abistama linna gümnaasiumiõpilasi, kel raske maksta 2,5–3 rbl sel poolaastal eesti keele tundide eest.

15. jaanuar

Riia õpperingkonna kuraator Dmitri Ljovšin määrab Eestimaa kubermangu koolide direktori Karl Reha kohalikes keeltes ilmunud raamatute läbivaatamise erikomitee liikmeks.

17. jaanuar

Ropka-Külitse kooliõpetaja Tartumaal saab valitsuse hõbeauraha „Hoolsuse eest“ Anna lindi otsas rinnal kandmiseks.

18. jaanuar

■ Järvemaal Peetri kihelkonnas seiskub õppetöö neljas koolis, sest Kaaruka, Koordi, Öötle ja Ämbra kooliõpetajad on karistussalkade eest põgenenud.

■ Haridusministeeriumi ringkirjaga keelatakse koolides esinenud tõrkumiste tõttu kooliõpilaste koosolekud ja nende ühisused. Koolijuhatajatele antakse käsk: õpilased, kes korralist õppetööd takistavad, viivitamatult õppeasutusest välja heita.

19. jaanuar

■ Põlva lapsevanemad kaebavad kärelda külma üle: varblased langevad lennult ja koolilastel on nina ning jalad külmavõetud.

■ Tartu Loomaarstide Instituudi nõukogu otsustab: kool jääb üliõpilaste tõrkumise pärast sel semestril kinni; üliõpilased peavad ettelugemiste maksu ära maksma; abiraha üliõpilastele ei anta nii kaua, kui koolitöö seisab.

20. jaanuar

■ Trükist ilmub W. Prawdini ja R. Mühlmanni „Ülesannete kogu rahvakoolidele I–II kooliaasta: Arwud esimese tuhande piiris.“ Eesti keelde pannud A. Kamsen, kooliõpetaja Walgas. 96 lk, hind köidetult 25 kop.

■ Rahvahariduse ministri käsul peab õppetöö sel riigivoli-kogu avamise päeval Venemaa kõigis keskkoolides ära jääma.

21. jaanuar

Tallinnas avatakse Eestimaa Rahvahariduse Seltsi uus lasteaed Snelli tiigi juures majas nr 20 60 väikelapsele 3–8 aasta vanuses. Avamise kõne peab Kaarli koguduse pastor Aleksander Kapp.

22. jaanuar

Liivimaa rahvakoolide direktor Anatoli Viljev saabub Riias Viljandisse koole kontrollima.

24. jaanuar

Viljev ja teda saatev Viljandimaa rahvakoolide inspektor Lafin revideerivad Suure-Jaani kihelkonnakooli, „katsudes” iga klassi õpilaste teadmisi vene keeles ja ka teistes õppeainetes, ning avaldavad rahulolemist.

1. veebruar

Viljandimaal pannakse Kõpu kihelkonnakool kinni riisihai-guse (sarlakid) tõttu, esialgu kaheks nädalaks.

3. veebruar

Eestimaal möllab lumetuisk, mis külma ja maruga pillub inimesi teelt kõrvale, matab maju lume alla, murrab met-sahiiglasid, lõhub katuseid, lööb lõhki puid. Koolid seisavad.

7. veebruar

Tallinna neljaklassilise linnakooli õpetaja Furs ja Rakvere kolmeklassilise linnakooli õpetaja Masing on ülenatud tsi-viilteenistuse 14astmelises skaalas kaheksandale astme-le – kolleegiumi assessoriks.

8. veebruar

Rahvahariduse ministeerium käsib õpperingkonna valit-sust jälgida, et koolides puhkamiseks määratud vaheaega ei kasutataks gümnaastika õpetuseks.

9. veebruar

Tartumaal Kanapää kirikukonvendil arutatakse tütarlaste võtmist kihelkonnakooli, et nad saaksid vallakoolist kõrge-mat haridust. Kanapää pastor arvab, et kuna kihelkonna-koolis võib olla ka kuni 17aastasi tütarlapsi ja nendega võib tekkida pahandusi, ei lähe poiste ja tütarlaste koosõppimine ühes koolis mitte.

11. veebruar

■ Nuustaku Kooliselts peab koosolekut. Otsustatakse asu-tada progümnaasium, esialgu ettevalmistus- ja I klassiga.

■ Peterburi Eesti Kooli Selts avab Vassili saarel seltsi viienda osakonna seal uue kooli ellukutsumiseks.

12. veebruar

Saaremaa Kurttumade Koolitamise Seltsi koosolekul kin-nitatakse 1906. a aruanne ja määratakse koolijuhataja hr Rahneli aastapalgaks 750 rbl. Õpilasi on I klassis hr Rahneli juhatusel kümme, II klassis ta abikaasa juhatusel viis.

13. veebruar

Valitsus annab eesti rahvaluuleteadlasele, Tartu gümnaa-siumi ülemkooliõpetajale dr Oskar Kallasele tsiiviilteenis-tuse kõrge – riiginõuniku – auastme.

16. veebruar

Tartu Loomaarstide Instituudi juhtkond annab naisterah-vastele loa olla päältkuulajaks bakterioloogia kursuste loengutel ja võtta osa praktilistest tööd.

18. veebruar

Peterburi Eesti Noortemeeste Selts korraldab Ofiterskaja uulitsa ruumides referaadiõhtu noorte seksuaalkasvatuse alal. Ettekande „Lapse hing ja suguelu” teeb hr Mihkelson.

20. veebruar

Tallinnas L. Rebenitsi Naisterahvaste Kunstkäsitöö õppe-asutuses algavad kangakudumise kursused lihtsas ja kunstilises kudumises.

23. veebruar

■ Põltsamaal Eesti Aleksandrikoolis paneb kreisiülema abi koos strašnikute ja kordnikega toime põhjaliku läbiotsimi-se. Puistatakse läbi põllutöökursusest osavõtjate isiklikud asjad, kuid lahutatakse pettunult – midagi revolutsioonilist ei leitud ja kedagi ei saadud arretereida.

■ Pärnumaa koolide inspektor J. Momot revideerib Tori ja Suigu koole. Ehkki inspektor keelt ei valda, küsitleb ta õpi-lasi eesti keeles, paitab ja siltab neid. Õpetajatega käitub viisakalt ja aupaklikult, olles sellega täielik vastand endi-sele inspektor Prošljakovile.

■ Tartu Ülikoolis õppivad Tallinna noored asutavad „Tal-linna semljatševstvo” – Tallinna Üliõpilaste Kogu kõigi rah-vustest tallinlaste ühendusena.

24. veebruar

Võrus on linnakooli õpilaste piduõhtu, kus kantakse ette Ostrovski venekeelne ja Orgusaare eestikeelne näidend ning esineb kooli balalaikaorkester.

26. veebruar

Tartu Ülikooli kuuldesaalis nr 3 on usuteaduse eesti, läti, poola ja saksa üliõpilaste (mittebaltlaste) koosolek. Tea-duskonna juhatusel tehakse ettepanek muuta eksamite süsteemi nii, et üliõpilane võib eksami sooritada siis, kui ta selleks valmis on.

28. veebruar

Uliila kooliõpetaja V. Mets vabastatakse vanglast, kus ta oli valesüüdistuse pärast. Postimehe kaudu tänab ta sõpru, kes talle vangistuse ajal kaastunnet avaldasid. Ta kirjutab: “Nüüd liigun vabas õhus nagu enne.”

Järgneb.